

Brugmansia (Brugmansie)

čeleď: Solanaceae

Roste v subtropích Jižní Ameriky z území podél And od Kolumbie po severní Čile a jihovýchodní Brazílii v podobě stálezeleného nebo poloopadavého keře nebo stromu a je příbuzná rodu *Datura*. Dorůstá výšky 3 - 11m. Listy vyrůstají střídavě, mají délku 10 - 30cm a šířku 4 - 18cm. Kvete trubkovitě tvarovanými květy po jednom nebo po dvou o délce 14 - 50cm a průměru 10 - 35cm. Barva může být bílá, žlutá, růžová, oranžová nebo červená. Plodem je dužnatá zpravidla dlouhá tobolka. Je jedovatá. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Ecuador Pink' - květy růžové
- 'Frosty Pink' - výška 1,8m; květy velké, bledě oranžovorůžové a bílé
- 'Charles Grimaldi' - výška 1,8m; listy velké; květy velké, bledě žlutooranžové

Vyhovuje ji vlhká dobře propustná půda, plná zálivka, přímé slunce nebo polostín a teploty s minimem 5°C. Mícháme substrát ze 3/4 rašelinné půdy a 1/4 kompostu. Na jaře se hluboké seříznutí, aby se docílilo bohatého kvetení.

Množí se vrcholovými řízků délkou 10 - 20cm, které se odebírají v průběhu léta.

Brugmansia arborea (Brugmansie stromová)

synonyma: *B. arborea*, *B. cornigera*, *B. knightii*, *Datura arborea*, *Datura cornigera*, *Datura knightii*, *Datura speciosa*, *Elisia formosissima*

oblasti: Andy, Bolívie, Ekvádor, Kolumbie, Peru, S Čile

Pochází z And Ekvádoru, Bolívie, Kolumbie, Peru a severního Čile. Roste v podobě keře nebo malého stromu. Dorůstá výšky 6 (i 10)m, u nás 3m. Větve jsou v mládí bledězelené a bíle ochlupené. Listy jsou široce eliptické, dlouhé 20 - 50cm, na okraji zvlněné, spodní strana modrozelená a žilnatina žláznatá. Květy jsou přvislé, trubkovitě zvonovité, dlouhé 18 - 23cm, uvnitř bledězelené, navenek oranžové, cípy téměř půlkulaté s 5 - 7cm ocasovitými špičkami, kalich je trubkovitý, má 5 vejčitých 2cm dlouhých cípů a je opadavý. Plodem je úzce vejčitá špičatá žlutohnědá tobolka délky 6 - 11cm. Je jedovatá.

Potřebuje plné slunce, půdu bohatou na živiny a plnou zálivku. Zimuje se při teplotách 5 - 10°C s malou zálivkou.

Brugmansia aurea (Brugmansie zlatá)

oblasti: Ekvádor, Kolumbie, S Andy

Pochází z And Kolumbie a Ekvádoru. Roste v podobě stromu. Dorůstá výšky 3 - 7 (i 10)m. Listy jsou vejčité, mírně zvlněné, plstnaté, v mládí pilovité a dlouhé 15 - 25cm. Kvete trubkovitými žlutými květy délky 20 - 25cm. Plody jsou vejčité a obsahují mnoho klínovitých semen.

Vyhovují plné slunce nebo polostín, teplo, plná zálivka a půda bohatá na živiny.

Brugmansia longifolia

Brugmansia pittieri (Durman zlatý)

synonyma: B. affinis, B. amesianum, B. aurea, Datura affinis, Datura aurea, Datura pittieri, Methysticodendron amesianum

Brugmansia sanguinea (Durmanovec krvavý)

synonyma: B. aurea, B. bicolor, B. chlorantha, B. lutea, Datura rosei, Datura sanguinea, Datura sanguinea var. flava, Elisia mutabilis

oblasti: Bolívie, Kolumbie, Peru, S Andy, S Čile

Roste v Andách Kolumbie, Peru, Bolívie a severního Čile v podobě keře. Dorůstá výšky 1,5 - 12m. Listy bývají umístěné na koncích větví, jsou vejčitékopinaté až vejčité podlouhlé, celokrajné, zvlněné až mírně chobotnaté, vykrajované a dlouhé do 15cm. Kvete převislými oranžovočervenými žlutě žilkovanými trubkovitými (nebo i bleděžlutými nebo světleoranžovými) květy o délce do 25cm, kalich vejčitý, vytrvalý a má min. 2 výrazné zuby. Plodem je vejčitá holá tobolka.

Brugmansia suaveolens

synonyma: B. suaveolens, Datura albidoflava, Datura arborea, Datura gardneri, Datura suaveolens, Datura suaveolens f. albidoflava, Datura suaveolens var. macrocalyx

oblasti: Florida, Portoriko

Roste v podobě bohatě větveného rozložitého stálezeleného keře nebo stromu. Dorůstá výšky 2 - 4,5m. Květy jsou úzce trubkovité, zeleně pruhované. Existuje vnitrodruhový taxon:

- 'Plena' - květy 1/2plné

Potřebuje plné slunce a plnou zálivku. Nemá speciální požadavky na zeminu. Vyhovuje ji ale vyšší obsah fosforu a nižší obsahu dusíku. Nesnáší mráz. Na jaře se provádí důkladné seříznutí.

Brugmansia versicolor (Durman mnohobarvý)

synonyma: B. mollis, Datura mollis, Datura versicolor

oblasti: Ekvádor, Georgia

Patří mezi endemity Ekvádoru. Roste v podobě malého keře. Kvete trubkovitými květy o délce i více než 45cm s laločnatými korunními lístky rozložitými od báze a zpětně stočenými.

Brugmansia vulcanicola

oblasti: Ekvádor, Kolumbie, S Andy

Pochází z And Kolumbie a Ekvádoru.

Brugmansia x candida

synonyma: Datura x candida

oblasti: Čile, Ekvádor, Havajské ostrovy, Peru, Portoriko

Roste v Peru, Čile a Ekvádoru v podobě mírně asymetrického keře nebo stromu. Dorůstá výšky (2 -) 3 - 4,5 (i 5)m. Větve jsou drobně ochlupené. Listy jsou dlouze eliptické až široce vejčité, špičaté, zvlněné, mohou být vykrajovaně zubaté, oboustranně drobně ochlupené, dlouhé 4 - 12cm, báze zaoblená (i špičatá) a řapíky jsou drobně ochlupené. Kvete bílými přehrábkými vonnými květy o délce 20 - 30cm, okraj koruny mezi laloky není vykrajovaný, cípy jsou ocasovitě zakončené, zahnuté vzhůru, mají délku 5,5 - 7cm a kalich je vytrvavající. Plodem je válcovitá špičatá beztrnná tobolka délky 20cm a šířky 2cm. Semena jsou hranatá a dlouhá 0,6 - 1cm. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Culebra'
- 'Double White' - plnokvětá, velké množství květů
- 'Grand Marnier' - květy oranžové
- 'Knightii' - plnokvětá
- 'Plena' - květy se zvlněnými korunními lístky

Brugmansia x cubensis

Brugmansia x dolichocarpa

synonyma: Datura longifolia

Brugmansia x insignis

synonyma: Datura insignis, Datura x insignis

oblasti: Peru

Pochází z hor východního Peru. Dorůstá výšky do 3,5m. Květy jsou dlouze trubkovité, bílé, na bázi bledězelené a postupně k vrcholku koruny přechází do růžové.

Brugmansia x rubella

synonyma: Datura x rubella

Kvete žlutými trubkovitými květy.

Další informace:

<http://botanika.wendys.cz/cherbar/heslo.php?787>

<http://botanika.wendys.cz/kytky/K497.php>

<http://databaze.dendrologie.cz/index.php?menu=4&id=249>

<http://exoticke-rostliny.atlasrostlin.cz/brugmansie-zlata>

<http://www.biotox.cz/enpsyro/pj3rbra.html>

<http://www.garten.cz/a/cz/3454-brugmansia-suaveolens-datura/>

<https://www.rostliny.net/>